

Nr. 29 Rok 3

Kraków, dnia 19 lipca 1942.

40 gr.

JP

WYWIADY

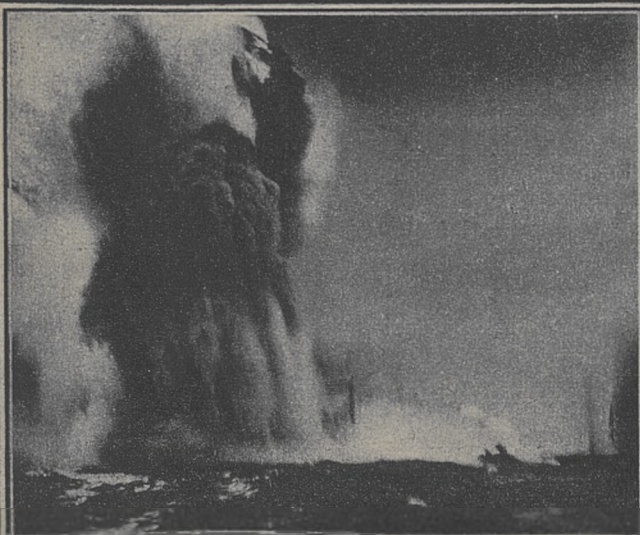
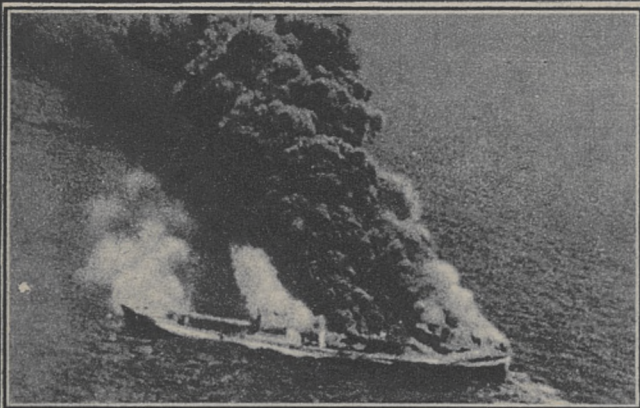
KURIER POLSKI

NA WYWCZASACH W GÓRACH...

Fot. Błyskawica

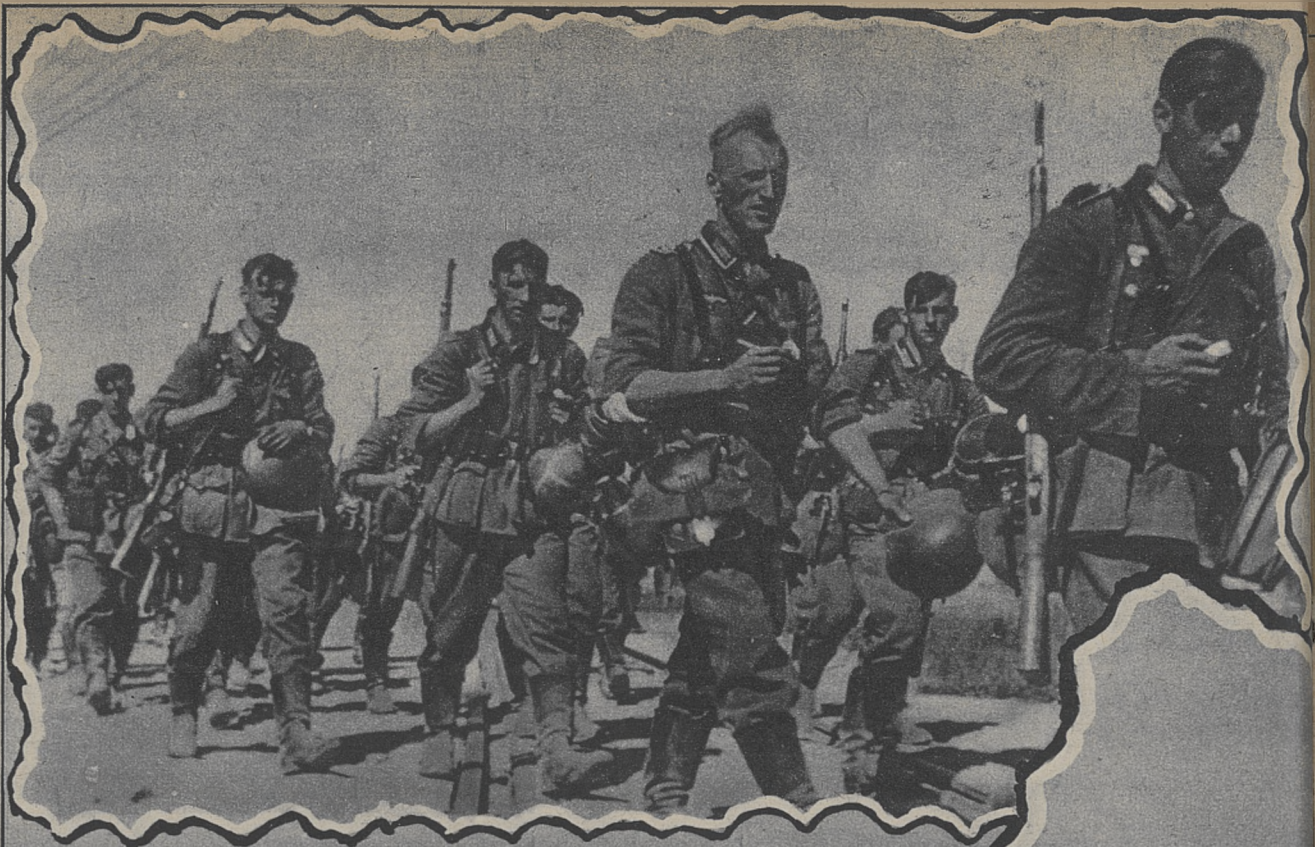
CMENTARZYSKO KONWOJÓW

Na rozległej przestrzeni morskiej pomiędzy Przyl. Północnym, Szczytbergiem i Nową Ziemią zniszczyła niemiecka marynarka wojenna i lotnictwo w ścisłej współpracy z niemieckimi łodziami podwodnymi największy dotychczas konwój nieprzyjacielski. Konwój ten usiłowali Anglicy i Amerykanie przemycić do portów leżących nad M. Lodowatym Północnym. Przez zatopienie 35 okrętów fego konwoju, łącznej poj. 240 000 ton zniszczony został sprzęt wojenny dla wielu armij.

Na naszych zdjęciach widzimy dwa okręty transportowe idące w płomieniach na dno oraz moment wyrzucania torpedy na jednej z niemieckich łodzi podwodnych.

Fot. P. B. Z. 1, Weltbild 2

POCHÓD, WALKA I POCHÓD

Ofensywa Niemiec i ich sprzymierzeńców w walce o uratowanie Europy przed bolszewizmem i wielka bitwa nad Donem zachwiała całym południowo-wschodnim frontem bolszewickim oraz spowodowała najcięższy dotychczas kryzys strategiczny. Niemieckie dowództwo wojskowe i lotnictwo niemieckie uzyskały znaczną przewagę, a Stalin, Churchill i Roosevelt musieli stwierdzić, że ich nadzieje, iż w czasie zimy osłabiła się armia niemiecka, zbudowane były na piasku. Wydarzenia wojenne na froncie w Egipcie i nad Donem dowodzą, że potencjał wojenny osi wzrósł znacznie w ciągu ostatniej zimy. Rozczarowanie Anglii, która chciała zwyciężyć ofiarami swoich sprzymierzeńców, jest ogromne.

Na prawo:

ATAK O ŚWIECIE

Bomby lotnictwa niemieckiego i ogień ciężkiej artylerii na stanowiska bolszewickie nad Donem umożliwiły piechocie niemieckiej atak, który jest dokończeniem rozpoczętego dzieła.

W kole:

TYLKO JEDEN ŁYK WODY I DALEJ NAPRZÓD!

„Pościg za nieprzyjacielem trwa bez przerwy”. Tak brzmiał niemiecki komunikat wojenny po bitwie nad Donem. W jednej sekundzie gasi więc żołnierz swoje pragnienie, zrozumiałe przy tak ogromnych upałach i idzie dalej.

Fot. Atlantic 3, Scherl 4
Presse Ill. 1, Weltbild 1

W kole:
PRZESŁUCHANIE BOLSZEWIKÓW
Przy pomocy tłumacza niemieckiego przesłuchana zostaje grupa żołnierzy bolszewickich. Jak widać na zdjęciu ma porozumiewanie się na migi także swoje znaczenie.

Na prawo:
MIMO USZKODZEŃ — POWRÓCILI DO BAZY
Wielkie szczęście miała załoga tego niemieckiego samolotu bojowego. Został on trafiony w skrzydło ciężkim pociskiem bolszewickiego dział przeciwlotniczego, mimo to mógł kontynuować swój lot.

PRZEZ DON

Powyżej:
ATAK NA BUNKIER SOWIECKI

Z granatami ręcznymi i pełnymi nabojami wyrusza niemiecki oddział szturmowy do ataku na bункier przepływający okolicę nie jest żadną przeszkodą.

Na lewo:
PRZEZ DON!
Jeszcze piechota niemiecka walczy z wojskami bolszewickimi.

o płonącą miejscowość, a już pionierzy zwożą na pontonach materiał na budowę mostu. Będzie można dowieźć tu rezerwy.

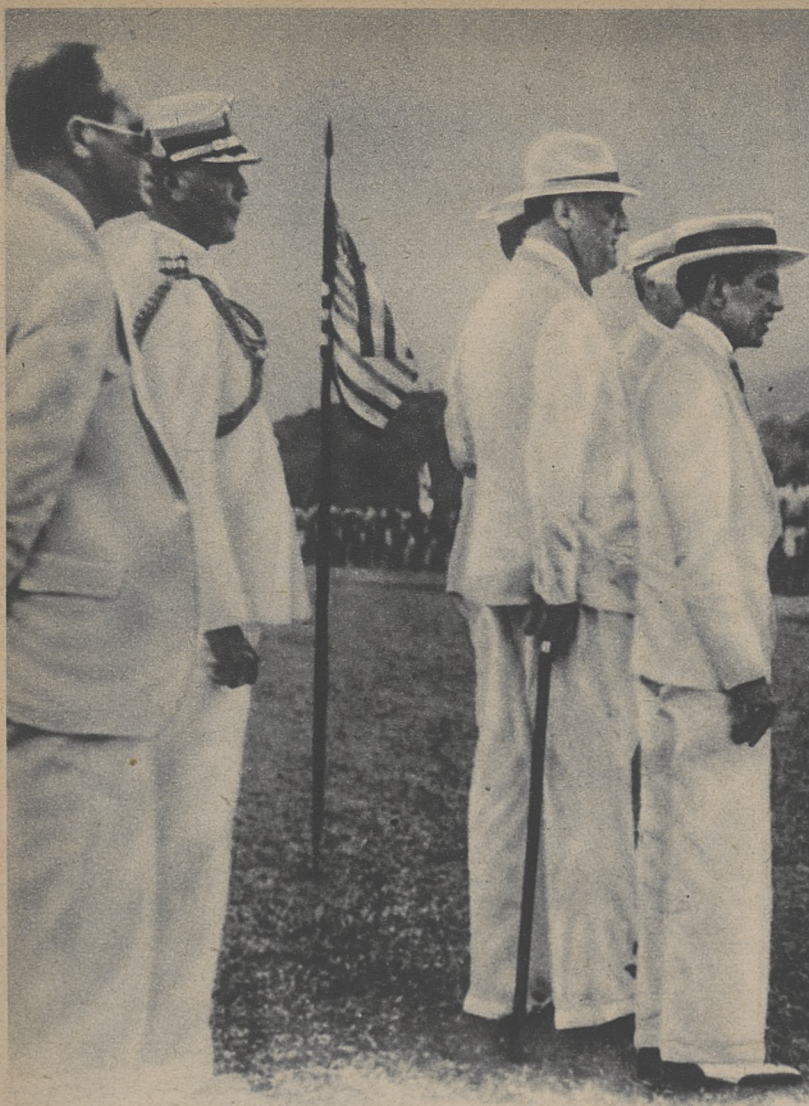

Na lewo i powyżej:
DOCHÓD W KURZU I UPALE
wśród dojrzałych łąnów zbożowych i dymiących zgłiszcz.

Na prawo:
CZOŁGI NA PRZEDZIE
One to mają do spełnienia najcięższe zadanie w walce z czołgami nieprzyjacielskimi, zaporami minowymi i obroną przeciwpancerną. Ale jest to broń, która przygotowuje drogę piechocie.

KANAŁ PANAMA

Na prawo: Maszyny, które przeciągają okręty do śluz, muszą pokonać strome wzniesienia, gdyż różnica poziomów poszczególnych odcinków Kanału jest znaczna.

Poniżej na prawo: Tak wygląda maszyna elektryczna przeciągająca okręty przez śluzy Kanału do morza. Podziwiać tu trzeba geniusz ludzki, dla którego nie ma zdaje się żadnej granicy prócz śmierci.

Prezydent Panamy Arias, który nie chciał być po-
wolny planom Roosevelta, został usunięty. Wyrazem
kurateli amerykańskiej wobec Panamy był fakt, że
Roosevelt (powyżej) przyjął w strefie Kanału, w obe-
cności prezydenta Arias, defiladę amerykańskich od-
ziałów wojskowych.

W miastach Panamy jest
życie zupełnie zamerykani-
zowane. Na prawo widzi-
my olbrzymią halę targową
w mieście Panama.

Postanowienie Kolumba by szukać drogi morskiej do Indyj płynąc
na zachód, opierało się na tym założeniu, że między Europą
i Indiami nie ma żadnego lądu, lecz tylko morze. Po odkryciu
przez niego Ameryki nie zasypiała myśl ludzka, by przez ocean
Atlantycki dotrzeć do Indyj. Pewność, że Ameryka północna
połączona jest ze środkową tylko wąskim pasem lądu, dało lu-
dziom natychmiast asumpt do stworzenia planów, mających na
celu przekopanie przesmyku Daryjskiego. Plany te przybrały na-
wet dość realną postać i doprowadziły za panowania Karola V
do skontrolowania możliwości przekopania tego przesmyku.

Do urzeczywistnienia tego planu jednak nigdy nie doszło, gdyż
rozmiar zadania wykraczał daleko poza granice środków, jakimi
dysponowały tamte czasy. Jednakże projekt budowy Kanału nie

dawał ludziom spokoju już od końca XVIII wieku aż do chwili
jego urzeczywistnienia. Nelson, v. Humboldt, prezydent Stanów
Zjednoczonych Monroe i wreszcie Lesseps, twórca Kanału Suez-
kiego zajmowali się gorliwie tą kwestią. Również Goethe wyraził
życzenie, by mógł dożyć połączenia obu oceanów.

Pierwszą realniejszą postać dał dotychczasowy planem czło-
wiek, któremu udało się przeprowadzić budowę Kanału Suezkiego.
W roku 1880 zagłębił Lesseps jako pierwszy łopatę w przesmyku
oraz założył Francuskie Towarzystwo Akcyjne Kanału Panamskie-
go. Jednakże na skutek złej administracji, olbrzymich, przedtem
nie wziętych w rachubę trudności terenowych i trudności z ro-
botnikami, przekroczenia kosztorysów, wybuchu epidemii i wre-
szcie wskutek intryg zawistnych mu osób, musiał Lesseps w r. 1889

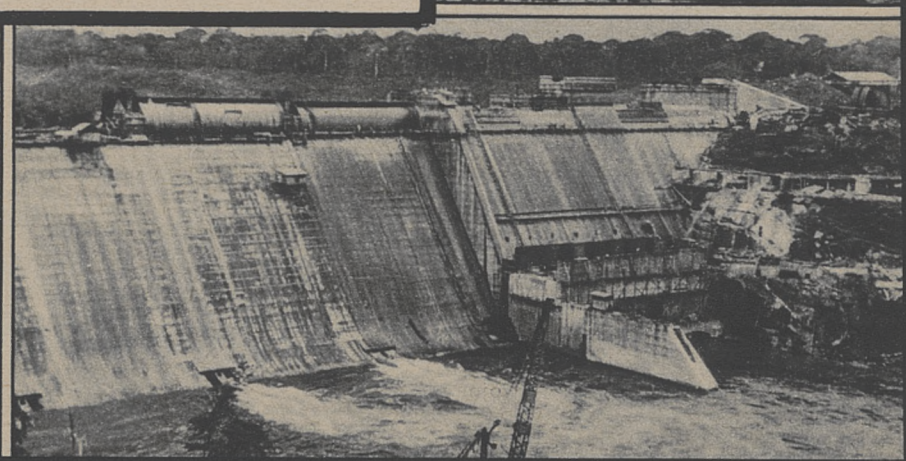
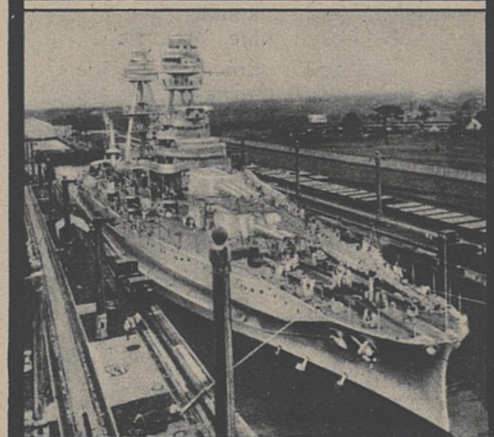
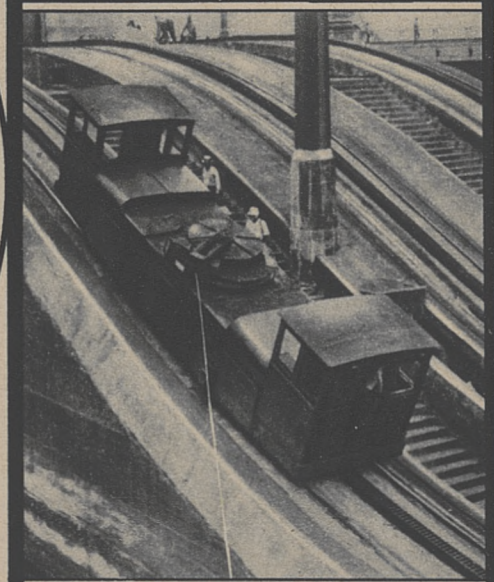
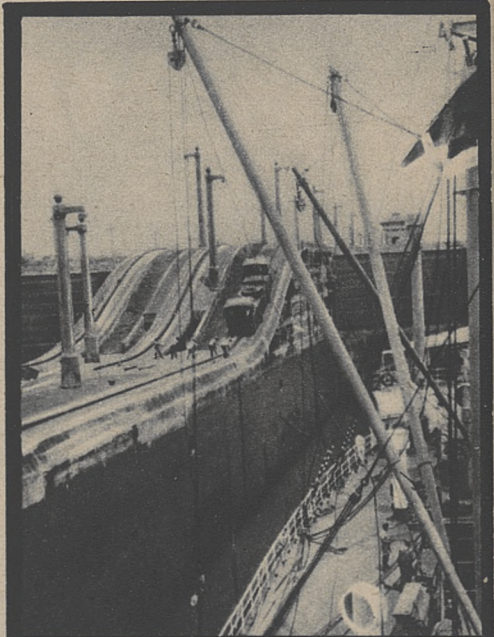
Poniżej:

Widok ogólny portu w Panamie.
Z morza płaskich dachów wy-
rastają tylko nieliczne wieże.

Poniżej na prawo: Nowa zaporą Kanału. W latach suchych zaznacza
się w Kanale brak dostatecznej ilości wody. By umożliwić pracę
śluzom, buduje się obecnie olbrzymią zaporę wodną. Rezerwar, który
w ten sposób powstanie, zawierać będzie 22 biliony stóp
kubicznych wody.

Obok:

Amerykański okręt liniowy prze-
plywa jedną ze śluz Kanału.

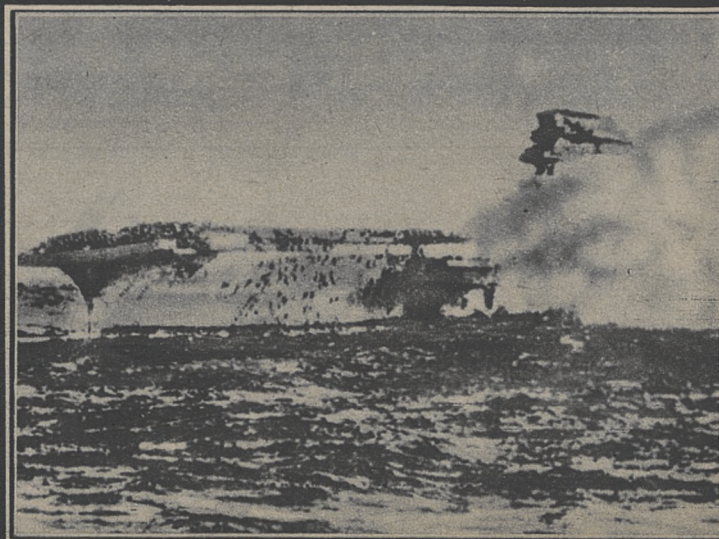

WODA! WODA!

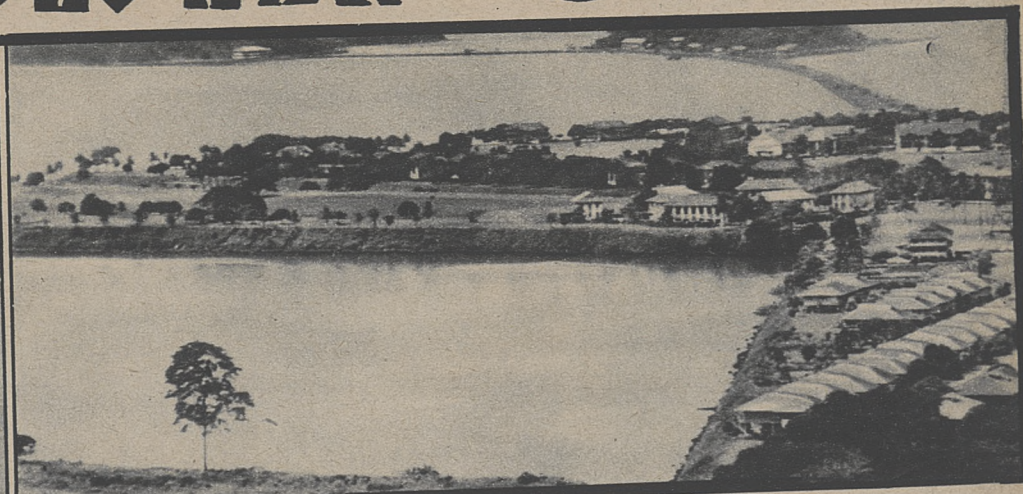
Jak zwierzęta rzucają się żołnierze bolsze-
wicy na pierwszy napotkany i wypełniony
wodą lej od granatów, aby ugasić pragnienie.
Zostali oni wzięci do niewoli w lasach
Karelii.

ZATONIĘCIE LOTNISKOWCA „LEXINGTON”

Zdjęcie na prawo ukazało się w jednym
z czasopism angielskich, a ilustruje ono mo-
ment, w którym idzie na dno lotniskowiec
amerykański „Lexington” poj. 33 000 ton.
Został on trafiony bombami i torpedami
japońskimi w bitwie na M. Koralowym i za-
tonął wkrótce osłonięty dymem i płomie-
niami. Jeden z kontrtorpedowców amery-
kańskich wykonał to zdjęcie w chwili, gdy
załoga lotniskowca wyskakuje z niego.

NIAMISKI - AORTA U.S.A.

zrezygnować ze swego projektu. Pozatym został on zawiąłany w proces, tzw. skandal panamski, i osądzony.

Do roku 1901 było dokoła Kanału Panamskiego cicho, aż dopiero Amerykanie odkupili w tym roku projekt od Francuzów i nabyli od republiki Columbijskiej potrzebny im do budowy Kanału teren. W r. 1903 podjęto znowu prace przy budowie Kanału. Kiedy republika Columbijska zaczęła robić trudności, wybuchła w obu prowincjach, Panamie i Veragua, rewolucja; przy pomocy sprowadzonych żołnierzy marynarki północno-amerykańskiej utworzono wtedy nową republikę, powołną życzeniom amerykańskim, która gwarantowała Ameryce bezpieczne przeprowadzenie projektu budowy. W ciągu 10-letniej wytrwałej pracy, która wymagała niesłychanych wysiłków i niezwykle ciężkich ofiar wybudowano wreszcie Kanał Panamski.

Nie został on zwyczajnie przekopany, lecz zbudowany systemem śluz, gdzie różnica poziomu wód wynosi 26 metrów. Kanał łącznie z odcinkami końcowymi, wchodzącymi już w morze, ma 81 kilometrów długości. Szerokość jego została tak obliczona, żeby nawet największe okręty mogły go bez trudności przepływać. Dnia 3 sierpnia 1914 r., a więc krótko po wybuchu wojny światowej, przepłynął przez Kanał pierwszy okręt amerykański. Do dnia 10 października 1913 było natomiast to dzieło tak dalece wykończone, że aby uzyskać połączenie obu oceanów, należało wysadzić w powietrze jeszcze tylko jedną tamę. Wysadzenie tej tamy odbyło się z reklamą prawdziwie amerykańską, a nastąpiło przy pomocy przewodu elektrycznego z odległości 4000 km. Dokonał go prezydent Wilson z Białego Domu w Waszyngtonie.

Kanał Panamski skrócił drogę morską z Nowego Yorku do San Francisco, prowadzącą przedtem dokoła przylądka Horn, o 19 000 km, tym samym też skrócił czas podróży o kilka tygodni. Ponieważ główny ruch okrętów amerykańskich odbywa się z jednej strony z zachodniego wybrzeża na wschodnie, z drugiej zaś ze wschodu do Azji wschodniej, łatwo jest zrozumieć, że Kanał Panamski stał się aortą amerykańskiej żeglugi okrętowej. Z tego wynika również jasno, że wojskowe zabezpieczenie Kanału jest jedną z głównych trosk Stanów Zjednoczonych. Wszystkie urządzenia wojskowe wzdłuż Kanału objęte są ścisłą tajemnicą. Wiadomym jest tylko, że zarówno wschodni jak i zachodni wyłot Kanału, znajduje się pod osłoną najcięższej artylerii świata.

Kanał Panamski jest jednak bardziej narażony na zburzenie niż jakikolwiek inny kanał na świecie. Zniszczenie z powietrza trzech urządzeń śluzowych równałoby się zupełnemu zniszczeniu samego Kanału. Dlatego obsadziły Stany Zjednoczone wbrew prawom narodów Panamę, postarały się o usunięcie prezydenta, który im nie chciał być powolny i zgromadziły na tym terenie znaczne siły zbrojne i powietrzne. Dzisiaj, kiedy niemieckie łodzie podwodne zadają żegludze amerykańskiej na M. Karaibskim, stanowiącym przedśrodek Kanału Panamskiego, coraz większe ciosy, a u zachodnich wybrzeży Ameryki urządzają sobie polowania japońskie łodzie podwodne, został Kanał Panamski, według orzeczenia amerykańskiego, uznany za strefę wojenną. Troska Białego Domu o to, że mocarstwa złączone paktem trzech mogłyby przeciąć tę tętnicę i że wskutek bardzo zmniejszonego tonażu ruch okrętów ulec by musiał zwłoce wielu nieraz tygodni i miesięcy, pokazuje wyraźnie, że Stany Zjedn. odczuwają już tę wojnę na własnym terenie.

Na lewo:

Kanał Panamski się skończył. W miejscu Panamie przechodzi on w morze.

Powyżej:

Fort Amador, przy wjeździe do Kanału od strony Oceanu Spokojnego, jest jednym z najbardziej obwarowanych punktów na świecie. Ale i on nie odpowiada już wymaganiom nowoczesnej wojny.

Obok:

Sprzęty gospodarskie mieszkańców Panamy, zamieszkujących wewnątrz kraju, są bardzo prymitywne. Ziarno na mąkę tłucze się tam w miedzianych z kamieniem.

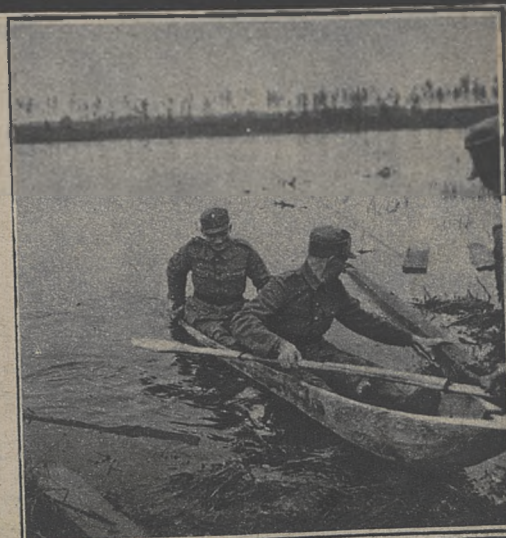
Fot. Slg. Seiler
Welt rundschau 2

PRZESŁUCHANIE
Generalny marszałek polny Rommel przesłuchuje jednego z generałów angielskich wziętych do niewoli w bitwie pod Tobruk.

Na prawo:
„PIROGI” FIŃSKIE
Żołnierze fińscy, walczący w terenie pełnym jezior, budowali sobie w celu łatwiejszego transportu praktyczne łodzie powycinane w pniach drzewnych.

Fot. Scherl 2 P. B. Z. 2

SIANOKOSY

Zięta trawa musi wyschnąć na słońcu, zanim zamieni się w pachnące siano. By dobrze przeschła, przewracają ją gospodyni drewnianymi grabiami.

Cicha i pełna uroku jest dolina Czarnego Dunajca w Chocholowie koło Nowego Targu. Słychać tu tylko szum wartkiego potoku i dudniący od czasu do czasu na drewnianym moście wóz naładowany torfem. Powyżej: krowy i owce przechodzą na inne pastwisko.

O ile typowym krajobrazem nizin są latem wielkie, szumiące łany zboża, kończące się gdzieś daleko na horyzoncie, o tyle w górach przeważają łąki z wysoką po pas trawą. Na nierównym, o kamienistym podłożu terenie, najlepiej się ona udaje, łany zbóż są tam też wąskie, rzadkie, kierunkiem pasów zdradzające ukształtowanie terenu.

Kiedy się łąki na Podhalu rozalują trawą, a ona sama rozgrzana słońcem i rozkołysana wiatrem zaczyna pachnieć, wyruszają górale z Podhala na sianokosy. Z kosami przewieszonymi przez ramię, pieszo lub na wozie, wybierają się oni często na kośbę na cały dzień, gdyż łąki i łączki odległe są nieraz od własnej zagrody o dobrych kilka kilometrów a nawet o mile drogi. Idąc przyspiewują sobie, albo pokrzykują, a głos ich niesie się echem po cichych, słonecznych drogach.

A potem — szerokim łukiem młodych, silnych ramion, przedłużonych kosą, zagarniają polać pachnącej

NA PODHALU

Wierny Harnaś strzegł pilnie zagrody i oznajmiał to po swojemu powracającej z łąk gospodyni.

łaki po połaci, a trawa kładzie się im po boku na ciepłej ziemi.

To słońce popraży, to znowu wiatr przeciągnie po łące, toteż trawa staje się po wierzchu coraz bledsza i suchsza. I wtedy sama gaździna, albo i córka, często obie razem, drewnianymi grabiami przewracają ją, aby wszystka równomiernie wyschła. Ważna jest praca kosiarza, ale niemniej ważna i robota z suszeniem. Potem rozciągnie się to siano jeszcze na krzyżakach, aby je wiatr dokumentnie przewiał i wszystką wilgotność z niego wyciągnął, a wreszcie konie, przystając od kopicy do kopicy i z każdej skubnąwszy choć parę długich, pachnących źdźbeł, zwożą swą karmę do zagrody. Tylko hen, w górach zostaje siano w szalasy i dopiero ze śniegiem zjedzie w dół.

Chociaż praca przy sianokosach, nie jest zbyt uciążliwa, trzeba jednak dać odpoczynek ludziom i koniom. Powyżej: rodzina góralska z Chocholowa wraca w południe z łąk do domu.

Fot. Błyskawica

Kosą, żeby i z najlepszego materiału, zawsze się przy pracy zużywa. Toteż obaj śwarni górale sklepują ją, aby za chwilę podjąć kośbę na nowo.

Sianokosy na Podhalu już są w pełni. Codziennie rano wyruszają synowie gązdowscy z kosami na łąki. Młode ich ramiona zagarniają szerokim łukiem kosy wonną trawę, która choć wyschnie, zapachu nie straci i zimą stanowić będzie doskonałą paszę dla bydła.

WYCIECZKA

Pan Golec cieszy się na niedzielę. Przez cały tydzień dosyć się nasłuchał nad kopytem szewskim, dość nawyginał spodni, dość się nagał i nazginał karku. Bola go oczy i plecy.

Pani Golcowa też się cieszy. Całe dni spędza w kuchni, wacha kapustę i cebulę, wacha pomyje, wdycha opar z mydlin.

Małe Golczeta też mają dość dnia powszedniego. Ciasne izby szkolne, ciasne podwórce, zdradliwa ulica z niebezpieczeństwem aut i tramwajów, to ich przestrzeń życiowa. Pragną innej.

Więc cała rodzina wybiera się w niedzielę za miasto.

Tata Golec dźwiga plecak, mamą teczkę wypchaną mocno, Józio i Kazio niosą piłkę na zmianę, a Jancia piastuje lalkę.

Najpierw tramwajem, potem piechotą, gościńcem, potem drogą piaszczystą, potem ścieżkami między zbożem. Za zbożem jest las, a pod lasem łączka.

Tam pan Golec ściąga plecak, wyjmując z niego koc i jasiek, rozkłada to wszystko na zielonej trawce. Następnie małżeństwo zdejmując przegrzane obuwie i porusza chwilę palcami u nóg, ze szczególnym uwzględnieniem wielkiego.

To rozkoszne odprężenie trwa z dziesięć minut, a potem rodzina rozpoczyna podwieczorek. Po podwieczorku, tato zdejmując kołnierzyk i krawatkę, rozpina kamizelkę i pierwszy guzik od spodni. Wyjmując gazetę i pogrąża się w polityce.

Mama strzepuje parasolem z koca łupki z jaj i papiery. To wszystko otacza koc białym wianuszkami.

Na kocu sapie w głębokim śnie pani Golcowa, szeleści gazetą pan Golec.

A nad nimi ptaszki śpiewają.

Przez ten czas dzieci wchodzą w kontakt z przyrodą. Piłka i lalka leżą gdzieś pod krzakiem. Józio i Kazio badają życie mrówek. Wielkim patykiem dłuży w mrowisku, roz-

grzebują kopiec i zasypują ziemią rojące się mrówki.

Jancia zatęła w łanie żyta i zbiera bławatki. Nie widać jej, ale można do niej trafić wydeptaną w zbożu ścieżką. Jancia chodzi tu i tam, ścieżka wije się węzłem, bukiet bławatków rośnie.

Słońce świeci, ptaszki śpiewają i byłoby wszystko skończyło się nawet miło, gdyby nie...

Miedzą nadchodzi chłop. Widzi ścieżkę w zbożu. Po tej ścieżce, jak po nitce do kłębka, trafia do Jancii. Trzyma ją mocno za rękę i wlecząc za sobą. Krzyczy przy tym strasznie, że to grzech tak niszczyć dary Boże. Że Jancia warta kija. Że za deptanie zboża powinien być kryminal...

Budzi się ze słodkiego snu pani Golcowa. Zrywa się pan Golec, by obronić córeczkę. Ale napastnik oddaje ją w ręce ojca z energiczną radą, by jej wyspał dobre baty — i odchodzi.

Jeszcze państwo Golcowie nie ochłonęli z oburzenia, a tu z przeciwnej strony nadchodzi kilku chłopów. Widocznie wracają z wycieczki. Stanęli kilkanaście kroków od obozowiska rodziny Golców, spoglądają, szepczą coś i nareszcie jeden z nich zbliża się i pyta grzecznie, czy te łupki z jaj i papiery są jeszcze potrzebne. Bo jeżeli nie, to oni im tu sprawią pogrzeb.

Pan Golec mruknął:

— To bezczelność.

Małżonka jego głosił:

— Proszę zostawić nas w spokoju...

Ale ceremonia już się rozpoczyna. Chłopcy wykopalili dotek i wszystkie łupy i papiery przysypują ziemią. Śpiewają coś przy tym o zaśmiecaniu lasu, tak, że państwo Golcowie są czerwoni z oburzenia.

W tej chwili słychać z daleka płacz Kazia. Rodzice biegną i okazuje się, że mrówki oblaży biedne dziecko.

Rodzina Golców już ma dość wycieczki. Wracają wszyscy do domu w kwaśnych humorach. Tato milczy. Kazio jeszcze pochlipuje. Jancia opowiada Józiovi o tym strasznym chłopie, co ją napadł w zbożu, a mama wzdycha głośno:

— Mój Boże! Tak człowiek kocha naturę i tak się do niej zniechęcił...

ROZMAITOŚCI

Na wodach Oceanu Spokojnego znajduje się kilka tak zwanych dróg śmierci, na których nie można dostrzec jakiegokolwiek śladu życia. Każde zwierzę żyjące w morzu obchodzi z daleka tę okolicę, której promień dochodzi nieraz do 100 mil. Przekonano się, że na tych drogach śmierci woda morską, której głębokość waha się między 90 a 400 m, nie posiada w sobie rozpuszczonego tlenu. Z jakiego powodu nie wiemy dotychczas.

W dawnym Bizancjum sporządzano czerwony atrament z soku ślimaka purpurowego. Tylko sam cesarz mógł używać tego czerwonego atramentu kładąc swój podpis na dokumentach. Każdemu innemu śmiertelnikowi groziła kara śmierci o ile osmieszył się pisać czerwonym atramentem. Nawet namiestnikowi cesarza nie wolno było nim pisać.

Pierwsze skrzypce, o których wiemy, sporządzono w Indiach mniej więcej około 3—4000 lat przed narodzeniem Chr. Składały się one z kawałka skorupy orzecha kokosowego, na której były napięte dwie struny. Pociągając smyczkiem po tych strunach uzyskiwano miłe dla ucha dźwięki.

Jak wiadomo dostarczała przed wojną Gwinea francuska większą część swych bananów do Europy. Ponieważ dzisiaj na skutek trudności przewozowych import tych doskonałych owoców jest niemożliwy, a Gwinea francuska nie chce zbiorów bananów marnować, zaczęto tam wyrabiać z nich alkohol, który znakomicie zastępuje benzynę. Z tony bananów uzyskuje się 80 litrów tego materiału pędnego.

W dżunglach archipelagu malajskiego i na Sumatrze dojrzewa okryty kolczastą obłoną tłusty owoc durianu. Bezspiecznie jest to najsmaczniejszy owoc, jaki istnieje na świecie. Ale choć odznacza się on wybornym smakiem, ma tak nieprzyjemny zapach, że niewielu jest europejczyków, którzy odważą się skosztować go a i ci śmiałowicie nieliczni którzy zdobywają się na odwagę spożycia smacznego ale śmierdzącego mocno owocu, trzymają sobie chusteczkę między ustami a nosem w czasie gdy spożywają du-

rian. Smakosze chińscy płacą ceny za owoce durianu, a tygrysy czatują nieraz całymi dniami pod wysokimi drzewami na spadnięcie dojrzałego durianu.

Każdy naród ma swój sposób mówienia nie tylko, gdy chodzi o słownik, ale także gdy idzie o szybkość w mówieniu. Uczni przekonali się, że do narodów najszybciej mówiących należą Francuzi, którzy potrafią wymówić przeciętnie 350 zgłosek na minutę. Japończycy wymawiają ich 310, Anglicy 220 a Niemcy 250. Oczywiście jest to tylko przeciętna szybkość, w każdym narodzie znajdują się jednostki jeszcze szybciej lub wolniej mówiące. Rekord po-wolności w mówieniu osiągnęli niektórzy ludy morza południowych, które uważają, że ktoś szybko mówi, gdy wypowie 50 zgłosek na minutę.

W ogrodzie zoologicznym w Nowym Jorku trzeba było zastrzelić jednego ze słoni, gdyż stał się on bardzo złośliwy i stale napadał na swoich wartowników. Po zbadaniu przyczyny tej nieznanej dotąd u tego słonia złośliwości, stwierdzono, że słon zmienił się na niekorzyst od czasu, gdy pewnego dnia odleciała z jego sąsiedztwa para rudzików, która często go odwiedzała. Opuszczony przez swoich skrzydlatych przyjaciół, stał się słon niebezpiecznie złośliwy.

Są okresy, w których prąd rzeki Si-Kiang w Chinach jest tak silny, że ryby muszą szukać ochrony przed nim za sterzącymi w wodzie skałami, z obawy, by zbyt bystry prąd nie porwał ich i nie rozbił o kamienie. Za niektórymi skałami zbiera się takie mnóstwo ryb, że z łatwością można je przy pomocy siatki łowić. Za pozwolenie łowienia ryb za takimi skałami płaci się nieraz 10.000 złotych.

Sekcie kwakrów nie wolno przysięgać ani kłąć. Każdy najpotulniejszy i najgrzeczniejszy człowiek znajduje się jednak w sytuacji, w której musi dać wyraz swemu gniewowi lub oburzeniu. Wtedy oczywiście kwakrowie radzą sobie w najrozmaitszy sposób. Pewien członek tej sekty zamiast krzyknąć w oczy swemu nieprzyjacielowi: „Ty kłamco!” powiedział do niego bardzo uprzejmie te słowa: — Wiesz, że nie jestem grubianinem, Jimmy. Gdyby jednak sędzia rozjemczy powiedział do mnie: „Idź i przyprowadź mi największego i najbezczelniejszego kłamcę tego miasteczka!”, to nie namyślając się poszedłbym do ciebie i oznajmił ci, że sędzia rozjemczy chce się z tobą widzieć.

Cudowne loki (TRWAŁĄ ONDULACJĘ)

Osiąga się w rekordowo krótkim czasie po użyciu esencji „Alma”. Zaraz po umyciu wspaniałe fale ondulowanych włosów, pełna powabu fryzura. Mnóstwo podziękowań (przede wszystkim od artystek scenicznych). Skutek gwarantowany. Cena zł 6.—, 3 flaszki zł 12.—. Kto w trzech dniach prześle wycinek ogłoszenia wraz z zamówieniem, otrzyma 20% rabatu na mały, a 30% na duży pakiet.

H. KUKLIŃSKA
WARSZAWA, POSTFACH 1071

Akcje — listy Zastawna
pożyczki kupię
DOBROCKI
Warszawa Alberta 12-9

Dr. med.
NOWAKOWSKI
Weneryczne, skórne
Warszawa, Wspólna 3 m. 3.
Telefon 11-13, 15-18

Dr. **SCHULZ JERZY**
Kobięce, Akuszeria
Chirurgia
Warszawa, Skorupki 8 m. 6
Tel. 899-63 godz. 3-6

Dr. med. **Leopold**
GUTOWSKI
Skórne i weneryczne
Warszawa, Żurawia 35
godz. 3—6, w Łazienki
Trebacka 2, p. 12—2

AKUSZERIA
choroby kobiece
Dr. Zofia Kołsut
WARSZAWA,
Koszykowa 19-8
tel. 9-61-48 godz. 5-6

PRZYCHODNIA
Warszawa,
Marszałkowska 66
przyjmują lekarze wszy-
stkich specjalności, od
godz. 10 rano—8 wiecz.
telefon 682-20

Rozwodowe
sprawy
zgodne i niezgodne
prowadzi informuje
Ołtrowicz Konsystorski
Mgr. praw.
Stasiakiewicz
Warszawa, Żłota 32.

PEDICURE

Atata

Wesołość na twarzach
matki i dziecka—to oznaka
zadowolenia. Nie ma już
ran od odleżenia dzięki
codziennej pielęgnacji de-
likatnej skóry niemowlęcia
za pomocą
Vasenol
-pudru dla dzieci

SZTUCZNA CEROWNIA

Janiny Retmańczyk, bylej kierowniczk obu firm Kellera, Warszawa, ul. Chmielna 13, m. 3, tel. 585-22. Sztucznie ceruje, nicuje, pierze. Reparatry trykoleży. Odświeżanie kapeluszy, krawców. Cerujemy na żądanie na poczekaniu.

Ilustrowany Kurier Polski

to aktualne, bogate w ilustracje
czasopismo, wyciekające co ty-
dzień z napięciem przez setki
tysięcy czytelników.

Ogłoszenia w I. K. P.
cieszą się zatem
skutecznością.

hygenol

puder
dla
dzieci

Lato

*Perlistość letnich dni pszczeliste miodopoje,
soczysta jędrnia krwi w skibiskach ziemi mojej.*

*Pulsuje plugu lśnia w przeorach gospodarnych,
jutrzejczy duszy trud w spęczniałych potem ziarnach.*

*Pienista zieleń drzew faluje w piersiach sadów,
calując pąków żdzbla — owocobrania radość.*

*Pieściwy wiatru wiew — gdy w pola spać się garnie,
wieczorne gędzby zbóż — kropliste „Ave Maria“...*

E. KLONIECKI

KRÓL TATR

Było to w Tatrach jakoś pod jesień. Jeszcze tu i ówdzie pasły się stada na halach i skubały resztki mizernych traw, a już buki poczęły stroić się w czerwień i nocne chłody dawały się we znaki wszystkiemu, co żyło.

Na Pisanej w Kościeliskach bacował podówczas stary Łowisz z synem Jaśkiem i drugim jeszcze juhasem od Kulów, a i ze swoją wnuczką Maryną.

Zwykle na podwieczerek, gdy spędzono owce do zagród i powiązano bydło, a psy owczarskie strzegły bacowskiego dobra, — stary Łowisz włókł się do szałas, siadał przy ogniu i, ćmiąc fajkę, nieraz po późną noc opowiadał różne gadki swej czeladzi, która go chętnie, z ciekawością słuchała.

Raz, kiedy tak wszyscy zasiedli wedle watry, baka jął prawić, jako to drzewiej bywało...

Zakopanego ani Witowa ani Cichego jeszcze wtedy nie było; wszędy ciągnęły się jeno nieprzebyte puszcze, a w borach — co krok niedźwiedzie i wszelinijakie inne drapieżniki. Ciekawość więc niejednych brała zobaczyć, co też to się więcej kryje w tych głębiach leśnych i co to za kraj poza niemi, za regłami, u stóp samiutkich gór?

Nie namyślając się wiele, zmówiła się gromada chochołowskich górali i pewnego dnia wyruszyła ku południowej stronie na zwiady, aby zaspokoić swą ciekawość, wdarła się w gąszcz leśny, przebyła regle, z niejednym niedźwiedziem stoczywszy walkę, aż wreszcie dotarła do wielkiej polany u podnóża jakiejś hrubej wysokiej turni.

Stanęli górale i patrzą. Na polanie — trawa po pas; cała chmara dzikich kozic pasie się wesoło, pobekując, a na wykrocie, na kłodzie jodły, powalonej wichrami, siedzi wielki chłop, wysoki może na jakie trzy metry, w kozuchu, obróconym w stronę do góry, i gra na gęślach, że hej!...

A co przerwie — to zwierzęta trwożnie podnoszą zaraz głowy i nadstawają uszu, jakby obawiały się czegoś...

Nie wiedzieli górale, co począć: iść dalej, czy wracać? Gdy tak stoją i medytują, jeden z nich, nie zastanawiając się widocznie, co się może stać — huknął (jak to już u nich we zwyczaju bywa!) na cały głos:

— Hooho-huuuu!

Urwała ci się melodia gęśliczkowa naraz. Kozice pierzchły jak wiatr z polany a ów olbrzym, podniósłszy się z kłody, przyłożył ręce do ust i w odzew odkrzyknął:

— Hooho-huuuu!

I iść począł w ich stronę. A głos jego był, jako ten grzmot w czasie nawałnicy i rozbrzmiał trzykrotnym echem wśród złomów i urwisk skalnych...

Z trwogą na siebie spojrzeli górale, obnażyli głowy i przeżegnawszy się pobożnie, jeli spieszenie cofać się w głąb boru. A dźwięk głosu „tamtego” biegł w ślad za nimi i wiercał się w ich uszy i serca...

A gdy wrócili napoty żywi do wsi swojej i opowiedzieli plebanowi dokumentnie to wszystko co widzieli, tenże — wysłuchawszy ich uważnie — objaśnił, że był to nie kto inny, jak tylko sam król Tart, dobrotliwy pan i opiekun zwierząt górskich, który nie lubi, gdy go ktoś „po próżnicy” daremnie woła lub przeszkadza w jego rządach i odrywa od pracy.

I od tej pory zabroniono surowo wszystkim, którzy się w regle udawali, aby czasami, broń Boże, nie naruszali

krzykiem majestatu gór i nie odrywali „nieznanego” olbrzyma od jego zajęć!...

Dawno baka skończył swą opowieść; już dwa razy zdążył fajkę swoją na nowo nałożyć i wypalić, a juhasy siedzieli wciąż bez ruchu, zadumani i zapatrzeni w przygasające ognisko...

Nikt nie zauważył nawet, jak Maryna, uwarzywszy posiłek, odstawiła garnek na bok — i cicho, niepostrzeżenie wysunęła się z szałas do pola.

Na świecie już dobrze poszarzało. Gdzieś hań po turniach szedł cichy wiatr i chwilami przewalał zwały mgieł, a te, zsuwając się powoli po obłych zboczach i piargach w dół — oplatały, niby uściskiem, karłowatą kosówkę i kępy dzikich, zrudziałych traw...

Maryna chwilę stała na progu, potem przywołała psa, leżącego obok, pogłodziła go po długich, puszystych kudłach i już, już miała zawrócić do szałas, gdy wtem — coś nagle, jakby pokusa — szepnęło jej do uszu:

— Zakrzyknij!

Nie namyślając się wcale, przyłożyła obie dłonie do ust i naraz: — Hooo-huuuu! — padło z jej piersi gdzieś w przestrzeń!

Lecz jeszcze nie przebrzmiało echo jej głosu, gdy wtem — skądś, spod turni, czy też od upłazu — ktoś jeszcze głośniejsze i donośniej, jakby przedrzeźniając się, odkrzyknął:

— Hooho-huuuu!

— Pewnikiem ktoś zabłądził w górak i woła o pomoc! — pomyślała Maryna i znów, przyłożywszy do ust dłonie, huknęła z całej siły:

— Hooho-huuuu!

Tymczasem ten ktoś odezwał się już znacznie bliżej niż za pierwszym razem.

Ośmieliło to dziewczynę i nawoływaniom jej nie było końca. A głos tamten zbliżał się coraz bardziej, rósł, potężniał...

Wreszcie rozległ się prawie tuż obok, ale taki dziwny, niezwykajny, że Marynę mimowoli strach ogarnął.

W jednej chwili zawróciła i wpadła do wnętrza szałas, zatrzasnąwszy drzwi za sobą.

Porwali się z miejsc juhasi; dziadek chwycił za ciupagę, a Maryna, wcisnąwszy się w kąt szopy, stoi wyleknioma i drży cała...

— Co ci? — pyta baka, nie wiedząc, co się stało.

— Dziad...ku!... dziad...k...u!!!...

— Co? mów?

— Tam... hawok... za pro...giem!...

— Kto?...

— On!... Król T...a...t...r!!!

— Jakto? Skąd?!

— Ano... zawołałak: „Hoo-huuu!”

— No i...?!

— ...Zesł na... na...som ho!e!!!

— O, ty, niescensna! — zawołał starzec i już... już miał skoczyć ku wnuczce, gdy wtem warknął pies u progu, skrzypnęły zicha dźwierze i do szałas wszedł olbrzym. Odziany był w barani kozuch odwrócony do góry wełną, a u każdego strączka wisiał sopel lodu. Twarzy jego trudno się było dopatrzeć, bo wszedłszy, musiał wpol się zgiąć, aby nie uderzyć głową o niski pułap. Tylko juhasi jakoś zauważyli, że miał nos orli i włosy długie, całkiem białe, jak śnieg...

Tymczasem dziwny przybysz podszedł do ogniska, nachylił się nad płomieniem i stał tak chwilę, aż z lodowatych sopli poczęła sączyć się woda i zalewać wiatrę.

Oprzytomnieli pasterze, widząc co się dzieje. Zerwał się Jasiek na równe nogi i przyknął:

— Święconej wody i... baziczek!

Porwał się z miejsca młodszy juhas, wskoczył na ławę, sięgnął za obrazik Panienki Ludźmirskiej i, wyciągnąwszy kawałek kredy poświęconej, dalej opisywać nią koło wedle watry.

Lecz nieznajomy nie czekał, zakiela go opiszą i pokropią: pogroził tylko Marynie i, zwrótnąwszy się, nagle gdzieś się podział!...

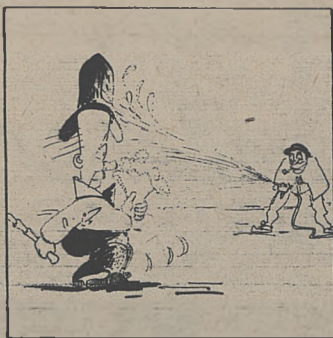
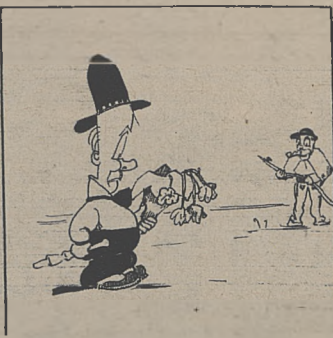
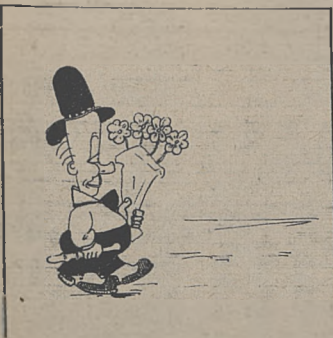
Tylko psy owczarskie wyły jeszcze potem przez długą chwilę i juhasi nie śmieli oderwać się czas jakiś ani też wyrzec przed szalas, tak byli przerażeni...

A na drugi dzień, a raczej tejże samej nocy — przygnał zimny wiatr od Orawy śnieżne chmury i przykurzył caluszką halę Pisaną, że hej!...

Od tej pory stary Łowisz już nie brał ze sobą na halę wnuczki Maryny i jak tylko buki zaczęły się w Kościeliskach stroić w czerwień i owce drzeć po nocach — zaraz kazał spędzać stado z gór w doliny — i to bez krzyku, aby czasami, broń Boże! nie ściągnąć znów na siebie gniewu króla Tatr...

POMOC W PORĘ

Rys. i tekst: Pawl.

Knotek bukiet kupił świeży,
By najdroższej w dzień imienia
— Jak wypada i należy —
Złożyć kwiaty i życzenia.

Lecz choć śpieszy się jak może
Wkrótce zwiadał mu bukiet cały...
Taki upał jest na dworze!
Knotek kłopot ma nie mały...

Ale Motek, który właśnie
Zlewał wężem tu ulicę
Puścił strumień i na bukiet
No — i na Knotkowe lice.

Z Knotka woda aż się leje...
Ale bukiet — także świeży!
Więc się Knotek tylko śmieje
I dziękuje jak należy.

TARG NA PTAKI W BRUKSELI

Obywatele stolicy belgijskiej kochają ptaki i nie ma w Brukseli bodaj domu, w którym nie byłoby słychać miłego ćwierkania lub gwizdania skrzydlatych przyjaciół człowieka. Kosy, szpaki, sikorki i inne ptaki, które można trzymać w klatkach, rozveselają mieszkanie całych rodzin i osób samotnych.

Jak inni urządzają giełdy drogich kamieni i giełdy pieniężne, tak Brukselczycy wprowadzili giełdy na ptaki. Co niedzielę, przedpołudniem, odbywa się przed słynnym ratuszem brukselskim targ na ptaki, na którym widzi się zapalonych miłośników tych stworzeń. Wszyscy oni znają się od lat, zarówno kupujący jak i sprzedawcy. Jeżeli klatka niejednego z nich jest już pełna, to przychodzi on popatrzyć przynajmniej, jakie ptaszki są wystawione na sprzedaż. Tak się już do tych targów przyzwyczail. Nasze zdjęcia pokazują nam kilka scen z takiego targu na ptaki w Brukseli.

Od góry:

— O, widzi pan, — tłumaczy starszy pan drugiemu — tę sikorkę wziąlbym, ale już nie mam miejsca w domu.

Zamknięte w klatkach ptaki nie czują się wcale strwożone licznym towarzystwem.

Delikatnie i ostrożnie bierze kupujący z rąk sprzedawcy małego ptaszka.

Wielką musi być przyjaźń Brukselczyków dla ptaków, sądząc po liczbie zebranych na placu przed ratuszem.

Fot. Tschira

W ciasnej, zadymionej knajpce pod „Dobrą datą” bractwo tego pije. Murarze i cieśle wracający z pracy, spiókują tu pył budowni, który im przez cały dzień osiadał w gardłach dezynfekując je powoli ale tak dokładnie jak chirurg swe narzędzia przed operacją. Toteż jedyny kelner tej świątyni Bachusa, uwieńczonego nie liśćmi szlachetnej winorośli, lecz łętami najwzklejszych ziemniaków, uwija się między czterema stolikami, żonglując tackami i kieliszkami z wprawą zawodowego kuglarza, przytem dla utrzymania równowagi wywija świeżo upraną serwetą tak zamasyście, że raz po raz przejeżdża nią jednemu lub drugiemu gościowi pod nosem.

W jednym z kątów, przy samotnym stoliku, siedzi mały, suchy jak szczapka sosnowa z ubiegłego roku krawiec, Jan Grzeszek. Jego mysie oczka zwykle ożywione i podobne do dwóch świecących perełek, patrzą teraz trochę szklście i wodniście w ścianę niebieskawego dymu, w którym głowy rozochoczonego bractwa z pod znaku kielni i piły zdają się rozplýwać lub zmieniać w kulę lampy wiszącej u niskiego sufitu.

Pan Jan jest dzisiaj dziwnie nastrojony. Ma znowu swoją chandrę. Nie wiadomo skąd się przypłatała i za nic w świecie nie chce go opuścić. Wprost przeciwnie. Każdy kielisek, w którym pan Jan chciał ją utopić, raczej ją powiększał. Więc też bojąc się, by coraz bardziej nie rosła, wstał pan Jan, powtórzywszy te próbe kilkakrotnie, podszedł krokiem przypominającym znak zapytania do wieszaka, na którym obok gazety z przed tygodnia wisiał jego kapelusz i powiedziaławszy „dobranoc” głosem trochę drżącym opuścił krainę uśmiechu i wyszedł w ciemny lecz wszystkimi woniami lata pachnący wieczór lipcowy.

Droga prosta jest według praw matematyki, najkrótszą drogą ze wszystkich istniejących i pan Jan napewno o tym wiedział, nie umiał jednak wpłynąć o tyle na swoje nogi, by one tą najkrótszą drogą poszły. Toteż mimo wszystkich usiłowań w tym kierunku, znalazł się pan Jan niedługo nad młynówką, płynącą w stronie wprost przeciwniej od jego domu. Świeży zapach wody podrażnił nozdrza pana Jana. Przystanął i zaczął wciągać zapach wody i nocy letniej jak wyżeł wiatr. Na zakrętach i wśród korzeni olch ginących w młynówce bulgotała po cichu woda, a panu Janowi zdawało się, że słyszy stłumiony śmieszek najmielszej mu niegdyś dziewczyny. I nagle — chandra opuszcza go w jednej chwili, pan Jan czuje się zdrowy na duchu i chciałby spiókać ze siebie zaduch knajpki i dymu, który spowija jeszcze jego głowę. Ponieważ nic nie stało wpoprzek jego chęci, zrzucił pan Jan bez namysłu ubranie i w stroju, w którym chodziłby po raj, gdyby nie głupota Adama, który ze zwy-

SAMOBÓJKA

HUMORESKA — NAPISAŁA KAROLINA JASIŃSKA

kłego łakomstwa musiał zapaść również i swoje zęby w to zakazane jabłko, zsunął się po miękkiej i przyjemnie chłodnej trawie do wody.

Kiedy następnego dnia starszy posterunkowy policji, Brzęk, zaczął spełniać codzienne obowiązki swego stanu, trafił też nad młynówkę. Oczywiście z przyjemnością wodziły po miłym krajobrazie, toteż bardzo prędko spostrzegły na kępie trawy nad młynówką ubranie męskie, wyglądem swym zdradzające przynależność do porządnego mieszczanina. Żadną miarą nie mógł natomiast dojrzeć butów i kapelusza jak również właściciela leżącego nad wodą manufaktury. Jeżeli znajduje się tu jego ubranie — zaczął logicznie wnioskować starszy posterunkowy Brzęk — to i on, mimo, że kąpiel i pławienie koni w tym miejscu było przez zarząd miasta pod karą wzbronione, powinien się gdzieś w pobliżu znajdować. Nie mając zamiaru obrażać ewentualnego pływaka, gwizdnął posterunkowy Brzęk raz i drugi, potem zawołał raz i drugi, ale wołanie jego pozostało głosem wołającego na puszczy. Nikt się nie odzywał ani zjawiał. Sprawa jest więc podejrzana — według opinii posterunkowego Brzęka. Samobójstwo wydaje mu się rzeczą wykluczoną, bo najpierw miała młynówka w miejscu najgłębszym tylko 1,50 m, powtórne przypuszczenie, by ewentualny samobójca wszedł do wody, siadł na dnie i czekał aż ona go zaleje, byłoby zbyt trywialne, a wreszcie czyhający na własne życie osobnik nie myśli już o rozbieraniu się. Często jednak czyta się w porze letniej w dziennikach, że kąpiący się ulegają nieszczęśliwym wypadkom. Mógł więc i tu zdarzyć się taki. Co by nie było, obowiązkiem jego, starszego posterunkowego, jest przeszukanie ubrania, i stwierdzenie tożsamości denata, jeżeli oprócz żdźbeł tytoniu z papierosów i zapasowego klucza od drzwi znajdzie w kieszeniach ubrania bardziej szczegółowe dane osobiste. Zaczął więc szukać. W bocznej kieszeni marynarki znalazł posterunkowy Brzęk mały notes. Otworzył go i zaraz na pierwszej stronie przeczytał takie notatki: „p. kierownikowi szkoły dostarczyć przenicowane ubranie 17 czerwca”, „od p. naczelnika poczty za

odprasowanie spodni 7 zł”, „księdzu proboszczowi rewerendę na niedzielę”...

Te krótkie dane wystarczyły zaprawionemu w kruczkach detektywistycznych obrońcy porządku publicznego. Denatem nie może być nikt inny jak mistrz krawiecki. A mistrzem krawieckim, który szyje dla kierownika szkoły, naczelnika poczty i księdza proboszcza, jest jego przyjaciel, Jan Grzeszek.

Strasza to śmierć! Taki dobry przyjaciel! Mimo że kąpał się w miejscu zakazanym. Starszy posterunkowy zgarnia z cieżką do- chesny pokrowiec swego przyjaciela, bierze go pod pachę i ze skarpetką zwisającą z nogawki spodni, rusza powoli w stronę miasteczka. Pozostaje mu teraz jeszcze jeden trudny obowiązek do spełnienia: zawiadomienie wdowy o śmierci męża. Chociaż idzie bardzo powoli, wydaje mu się dzisiaj ta droga tak krótka jakby ją przebył w siedmiomilowych butach.

Stanąwszy przed bramą domu, w którym mieszkał nieboszczyk, otarł posterunkowy Brzęk pot z czoła, westchnął ciężko i jeszcze ciężiej zaczął wstępować na schody, zastanawiając się nad tym w jakich słowach zawiadomić wdowę o jej nieoszczowanej stracie.

Pani Katarzyna Grzeszek zaczęła drżeć ze strachu gdy otworzywszy na dzwiek dzwonka drzwi, zobaczyła przed sobą przedstawiciela władzy. Miała ona przed nią należytą respekt, od czasu gdy w jakiejś sprawie o kradzież wezwana została jako świadek do sądu. Spozregłszy jednak, że posterunkowy trzyma pod pachą jakieś cywilne ubranie, odzyskała natychmiast rezon i od razu stała się dzielną kupcową, pomocnicą swego męża. — Proszę wejść, panie wachmistrzu, mój mąż zaraz do pana wyjdzie. I proszę być pewnym, że ubranie będzie leżało na panu jak ulane.

Starszy posterunkowy Brzęk zaczął się drapać w głowę i bąkać: — „chodzą o to, że... te rzeczy ja znalazłem... nad młynówką... niech pani popatrzy na nie... i... może w takim razie nie muszę już mówić... albo... przykro, że to ja właśnie... ale... pani mąż się utopił!!!

Niewiele brakowało, a posterunkowy Brzęk byłby zginął tą samą śmiercią, z emocji zalany był bowiem potem i dusił się. Pani Katarzyna usłyszawszy tę straszną wieść,

nie zemdlała, jakby się tego należało spodziewać, lecz otworzyła oczy i usta tak szeroko, że można się było obawiać drugiej komplikacji. Po czym, nic nie mówiąc, pobiegła do pokoju na wprost drzwi wejściowych, a za nią z ubraniem pod pachą wszedł powoli posterunkowy Brzęk. W jednym z rogów pokoju stało miejsce codziennego spoczynku pana Jana i do tego miejsca skierowała swe kroki pani Katarzyna. Stanąwszy przed łóżkiem spojrzała. Spod góry pierza widać było głowę pana Jana, śpiącego jak dzieciątko niewinne z błogim uśmiechem na twarzy. Pani Katarzyna spojrziała na krzesło obok łóżka, na którym, w myśl najprostszych zasad logiki powinna znajdować się manufaktura jej męża. Garderoby nie było, na jej miejscu natomiast spoczywał kapelusz, pod krzesłem zaś, no-sami na pokój, stały buty jej męża.

— Janek — krzyknęła pani Katarzyna tak dziwnym głosem, że góra pierza poruszyła się nieco. — Janek — krzyknęła drugi raz — Jaaanek! — Pan Jan był zawsze bardzo czuły na głos małżonki, toteż i teraz głos ten dotarł do jego świadomości, wydawał się mu jednak jakimś dalekim echem. Dla- tego nie odezwał się. Oburzona tą obojętnością pani Katarzyna, zaczęła ściągąć pierzynę z męża, lecz spojrzawszy na różbudzonego tym manewrem partnera swej taczki życiowej, rzuciła ją czym prędzej na niego z powrotem i stanęła przed posterunkowym Brzękiem jak wcielenie skromności. A pan Jan, mimo że przywalony był już pierzyną, naciągał ją coraz bardziej na siebie.

Mając w tym dowód jego zupełnej już przytomności przystąpił teraz starszy posterunkowy policji do spełnienia swej powinności. Przede wszystkim złożył na miejscu przynależnym garderobę swego przyjaciela, po czym oznajmił mu, że maszerował przez miasteczko w stroju świętego tureckiego mając na nogach buty a na głowie kapelusz i że to sprzeciwia się takiemu to a takiemu paragrafowi. Okoliczność łagodząca stanowi fakt, że było ciemno. Wobec tego pan Jan zapłacił tylko 20 zł kary zamiast 50. Dalej — wbrew przepisom wydanym przez zarząd miasta, kąpał się pan Jan w miejscu zakazanym, za co obowiązuje kara 40 zł. Bez żadnej apelacji i odwoływania się do przyjaźni. Razem 60 złotych. Pan Jan przyjął to wszystko do wiadomości zawsze jeszcze pod górą pierza, stęknął tylko i pomysłał: — Drogo mnie kosztowała ta chandra. Trzeba będzie jedną marynarkę darmo przenicować... Świadomość jednak, że będzie jeszcze w ogóle mógł coś nicować była mu osłodą w tym nieszczęściu. Pani Katarzyna założywszy ręce na ławtuchu, kiwała tylko głową, nie mając serca robić wyrzutów wyrażanemu z topieli niepowodzen mężowi, a starszy posterunkowy Brzęk mógł wreszcie pofolgować sobie, roześmiał się więc wesołą gamą na cały pokój: „Aleś paradował, Jasiu, a niechże cię!”

Ilustrowany Kurier Polski — Krakau, Redakcja: ul. Piłsudskiego 19 tel. 213-93 — Wydawnictwo: Wielopole 1 tel. 135-60 — Poczłowe Konto Czekowe: Warschau Nr. 900

„Pije Kuba do Jakuba, Jakub do Michała...”

Kiedy dzban krąży dokoła, usta same otwierają się do śpiewu. Nie każdego dnia mogą dzwonić szklanki i rozbrzmiewać piosenki, ale przecież każdy dzień daje nam niejedną chwilę radości. Dobry papieros czy filiżanka aromatycznej kawy — oto drobne przyjemności powszednie.

Skoro dziś otrzymasz paczkę kawy Enrilo, przekonasz się, że jest zawsze tak samo doskonała jak dawniej.

Dlatego niech do przyjemności powszedniego dnia należy kawa

Enrilo

„W GOSPODZIE”

OBRAZ ZOFII STRYJENSKIEJ

SŁOWA POUCZAJĄ, CZYNY POCIĄGAJĄ

Dobry przykład na przykład to lokomotywa:
Pracuje całą parą, choć jest ledwo żywa!
Wagony idą za tą przykładną „osobą”,
Bo zawsze dobry przykład pociąga za sobą...

NA DETEKTYWA

Detektyw szukał złooczyńcy. Drzwi do salonu otwiera
I w towarzystwie powiada: — „Galgany! Psiakrew! Cholera!”
Szukał złooczyńcy... Nie znalazł. Jam się tym wcale nie zdumiał:
Jakżeś miał znaleźć złooczyńcę, jak sam... się znaleźć nie umiał!

KŁÓTNIA

Kłóciło się o mleko, dwóch już w starszym wieku —
Wyzywali się głośno, darli sobie odzież;
Pierwszy krzyczał, że wody jest za dużo w mleku,
Drugi wrzeszczał, że mleka jest za mało w wodzie!

Eug. Kol.

Lekarz: — A jakże ma się
sprawa ze snem pana? Spi
pan dobrze w nocy?

Pacjent: — Niestety nie. Do-
piero nad ranem uspiam na
dwie lub trzy godziny.

Lekarz: — Hm, to ważne.
A nie domyśla się pan przy-
czyny tej bezsenności?

Pacjent: — Owszem. Do go-
dziny czwartej grywam w kar-
ty, a o ósmej rano muszę być
już w biurze.

Lekarz: — Dziś już panu le-
piej. Może pan sobie pozwolić
na małą szklanekę piwa.

Pacjent: — Co pół godziny,
panie konsyliarzu, prawda?

Żona: — Ciekawam bardzo
co powiedziała Ewa, gdy tak
nagle wypędzono ją z raję?

Mąż: — Łatwo zgadnąć; po-
wiedziała to, co odtąd wszyst-
kie za nią przed każdą podró-
żą powtarzacie: „Nie mam li-
teralnie co na siebie włożyć”.

— Mężu, co widzę! Całujesz
pokojówkę, to nieznosne stwo-
rzenie, któremu musiałam do-
piero co nawymyślać za nie-
posłuszeństwo!

— Właśnie, moja duszko,
chciałem spróbować, czy nie
uda się wpłynąć na nią do-
brocią.

ŚWIAT SIĘ ŚMIEJE

„Wiesz, Pedro, one dziś tak dobrze nie
chwytają jak wczoraj!”

(Estampa, Hiszpania)

*
„Słuchajcie!!! Enrico oświadczył mi się
i zaręczyliśmy się. Ach, jaka jestem
szczęśliwa!”

„My mamy to szczęście już poza sobą;
ale z całego serca życzymy ci naszego
eks-narzeczonego”. (Sempre fixe, Portugalia)

Wierszokleta: — Ileż poezji tkwi
w gałązkach choćby takiej wierzb.
Jego towarzysz: — Ale dopiero
wtedy gdy się je przerobi na kosze
do papieru.

Matka: — Słyszałam, że chodzisz
z jakimś akademikiem. Jak cię kie-
dy z tym gołowasem zobaczę...

Córka: — Niech się mama nie
gniewa, powiem mu, żeby zapuścił
wąsy.

— Doktorze... Okropnie mnie bo-
li głowa codzień... Proszę mi coś
poradzić.

— Niech pani wyjdzie za mąż!

— A wtedy?

— Wtedy to już męża pani będzie
bolała głowa.

— Masz rację ojczu, Fela ma tro-
chę wad, ale ja ją kocham i nie
mogę bez niej żyć.

— A czy zastanawiałeś się już
nad tym, czy z nią będziesz mógł
żyć?

Sublokator do swej gospodyni,
u której się stołował: — Gdzież się
podział królik, który niedawno te-
mu bawił się tak wesoło na pod-
wórzu?

Gospodyni: — Wczoraj jadłeś pan
na obiad pieczeń z niego.

Sublokator: — To dla mnie zabi-
ła pani tak wesołe stworzenie?

Gospodyni: — E, nie zabiłam, sa-
mo zdechło.

— Widzisz tam na rogu starego
Brzęczyckiego? Ile razy go zobaczę,
tyle razy przychodzi mi ochota
przyjść mu z pomocą w jego kłopot-
ach pieniężnych.

— Czy naprawdę jest z nim tak
źle?

— Tak jest. Ma on tyle pieniędzy,
że jest w kłopotcie co z nimi robić.

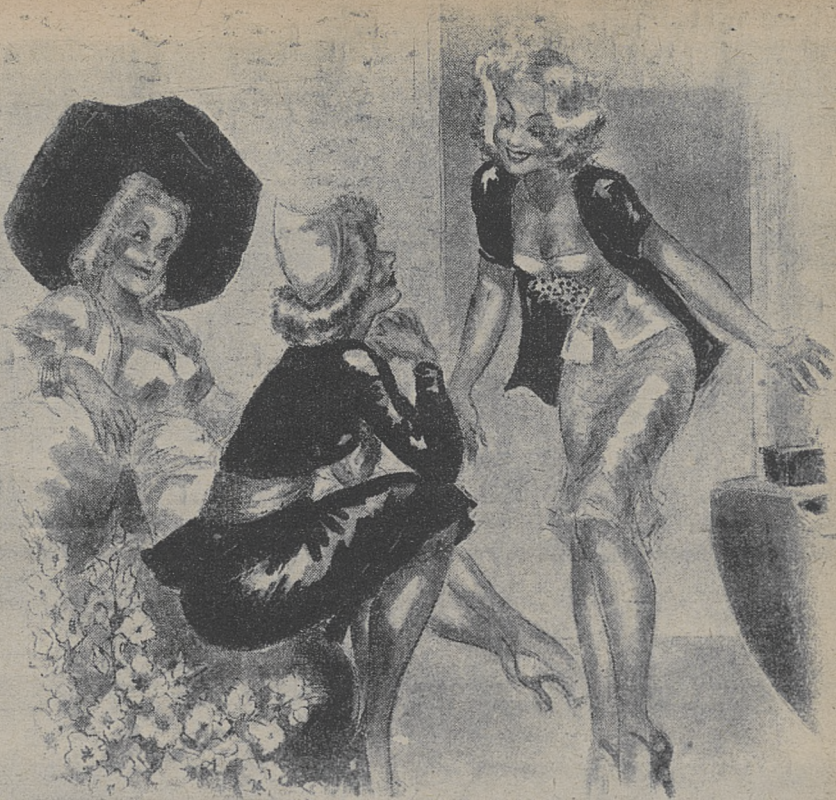
— Cóż? zamieniliście ze sobą
pierścionki zaręczynowe?

— Nie, zamieniliśmy tylko kwity
lombardowe, nasze pierścionki znaj-
dują się bowiem w lombardzie.

*

„Spróbuj, Bill, malować raz przy po-
mocy palety. Zobaczysz, że w pracy
twojej będzie o wiele więcej artysty.”

(New Yorker, Ameryka)

SZACHY

KĄCIK SZACHOWY Nr. 12 (43).

DZIAŁ ZADAŃ

3-chodówka Nr. 12 (43). H. Boldt (»Deut. Schachztg.« 1941).

Czarne: Ke4, Gc7h3, Sd5 f5, piony: b7, h7 (7).

Białe: Kf8 Hh6, We7g2, Ge5, Sd4e1, piony: b6, g7 (9).

3-chodówka. 9½7 × 16. Mat w 3 posunięciach.

Końcówka (studium) Nr. 12 (43). K. A. L. Kubbel (»Tidsk. f. Schack« 1917).

Czarne: Ke8, Sg3, piony: h3, h6 (4). Białe: Kd5, Ggg8, piony: e6, h4 (4).

Końcówka (x) 4½4 × 8. Białe zaczynają i remisują.

Rozwiązanie 3-chodówki Nr. 11 (42) (Hess): 1. K—g5

(grozi 2. K—f6 i 3. G—e6 x) 1. 1... S—b5 2. S—b4 K—c5 3.

S—d7 x. II. 1... S—c6 2. S—c7 K—c5 3. S—d7 x. III. 1... S—d6

2. S—c7 K—c5 3. G—f2 x. IV. 1... S—e7 2. G—e6, K—e6

3. S—c7 x. V. 1... S—b6 2. S—c7 K—c5 3. b4 x.

Rozwiązanie końcówki Nr. 11 (42) (Rinck): 1. K—e3 (A)

G—g2 2. W—c5 (B) K—g4 3. W—g1 (C) W—f3 4. K—e2 (D)

W—g3 (K—g3 5. W—g5) 5. K—f2 (E) K—h3 6. W—h5 (F) K—g4

7. W—h8 (h2) (G) i wygrywa.

1... G—d5 (Gb7, e4 2. W—c5 K—g4 3. W—g1) 2. W—c5 (H)

W—e4 (K—e5 3. W—xG) 3. K—d3 (I) W—e5 (K—e5, e6 4. W—xG

K—xW 5. W—a5) 4. K—d4 (J) K—e6 5. W—a6 (K) i wygrywa.

1... K—g4 (G—h5 2—W—c5 itd.) 2. W—g1 (L) K—f5 3. W—c5 (M) i wygrywa.

(A) 1. W—c5? K—g4 (—g6) 2. W—g1 K—h4, 3. K—e3

(Wf1 K—g3) W—g4, 4. W—f1 G—g2 5. W—xP K—g3.

(B) 2. W—a5? K—g4 3. W—c2 G—f3 (W—f3) remis.

(C) 3. W—a2? G—f3 lub 3. W—a5? f5 remis.

(D) 4. K—d2 (d4, e4)? W—g3 remis. (E) 5. W—c4 K—h3,

(F) 6. W—f5? W—a3 7. W—h5 (W—xG, W—a2 8. K—f3

W—a3) K—g4 8. W—h2 W—a2 9. K—e3 K—g3 remis.

(G) 7. W—a5? K—h3 8. W—h5 remis.

(H) 2. W—a5? W—f3 3. K—d4 W—xW 4. W—xG K—e6 remis.

(I) 3. K—g4. W—e5 remis.

(J) 4. W—a5? G—e4, 5. K—e3 f6, remis.

(K) 5. W—a5 W—e4 6. K—d3 W—e5 7. W—a6 K—d7 8.

K—d4 G—e7, 9. W—a7 W—xW 10. W—xG W—c7 remis.

(L) 2. W—f1? W—e4 3. K—d2 (f2) W—e2 remis.

(M) 3. W—g8 W—g4, 4. W—c5 (W—d8 G—g2) K—f6, remis.

3. W—g3, g7 lub W—c7, a3? (W—f1? K—g4 4. W—g1) (W—d3? G—e4

(c6) G—d5 4. W—c5 (a5) W—e4 5. K—d3 K—e6 remis.

UWAGA! FOTOMATORZY!

„PRAGNIENIE”

Nadesłał p. G. Nibolajuk z Chroberża k/Buska. Wyko-
nano aparatem Agfa, o godz. 10 rano, przysłona 16,
czas 1/100 sek.

„ZABAWA W INDIAN”

Wykonał p. Michał Ławacz z Końskiego. Rodzaj apa-
ratu nie podany, film Leica Ultragram, przysłona 8,
czas 1/150 sek. godzina 5-ta popołudniu.

MATKA I GOSPODYNIA
WIEŚNIACZKA Z CHOCHOŁOWA OBOK NOWEGO TARGU

Fot. Ilustrowany Kurier Polski